

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

S[e]c[und]o noua sp[irit]ualis paup[er]tatis. q[ui] p[ro]pt[er] amore[m]
chr[ist]i o[mn]ia terrena abdicauit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

De sc̄a Agatha Fo. CLXXXIII

Sc̄da est p̄f̄ mortis ch̄i r̄cōp̄iātoz
Si em̄ ch̄i mortu⁹ ē p̄ nob; nō ē magnū
si moriamur p̄ eo. P̄s. Quid retribuā do.
p̄ oib; q̄ retr. m̄sibi. Calicē salutarē acci. z c̄
Tercia est p̄f̄ susceptē mortis retribu-
tionē. Bar. v. B̄n̄ est, cū maledixerit yo/
his boies z p̄secuti vos fuerint z dixerint
oc̄ malū aduersum vos mentiētes p̄f̄ me.
Gaudet̄ i illa die z exultate qm̄ merces ye-
stra copiosa ē in celo. Hec ibi. Verces in/
quā magna et copiosa est; nō solū q̄ ad glo-
riā ante; s̄z magnū erit q̄ ad gl̄iam corp̄is.
Corp⁹ em̄ qd̄ nūc mortale z passibile; re-
surgat ipassibile z imortale. tātoq; gl̄ios⁹
q̄to pla p̄ d̄no tormēta sustinuit. Quis si
daret libet̄ vestē de vilī p̄ano vt accip̄t
de p̄coso. P̄s. Cōcidisti saccū meū z circū
dedisti me leticia. Et. j. Cor. xv. Semiat
corp⁹ aialesurgit sp̄uale. Seminat i igno-
bitate; surgit in gl̄ia.

Tertio fuit patiētia vi-
etiosa. Vicit em̄ tyrannū firm⁹ sp̄ in su-
de et amore dei p̄sistes i tormētis. Heb. xj.
Sci p̄ fidē vicerūt regē. Sic q̄ p̄z q̄ br̄is
Blas̄i fuit sp̄ ver⁹ dei miser; et eū secur⁹
est in tormētōz patia; Jō nūc in cel̄ euz eo
regnat i gl̄ia. Rho. viij. Coheredes ch̄i; si
m̄ cōpamur vt sil z gl̄ificemur. et Jō. xij.
Ibi sū ego illic z miser me⁹ erit. Exem-
plo itaq; b̄i blas̄i studeam⁹ ch̄is deuote
militare vt tandē in celis cū eo possim⁹ cū
obio d̄no cōregnare in p̄petuū Amē.

De beata Agatha Sermo

Profert de
thesauro suo noua. Bar. xij
Thesaur⁹ b̄ agathe erat amor
dei. Amor em̄ dei facit aiaz diuitē. Aug.
Sup̄ habēs i arca diues est. deū habēs in
p̄sca diues ē. Hec ille. Per charitatē aūz z
amorē dei habet de⁹ i cōsca. j. Jō. iij. Qui
manet i charitate i deo manet z deus i eo
Amor q̄ppe dei ē aurū illd̄ p̄cosissimū de
q̄ d̄ Apoc. iij. Sua deo tibi emere aurum
ignitū vt locuples fias. Nobilissim⁹ itaq;
thesaur⁹ ē amor dei. Ex hoc autē thesauro
p̄fert br̄a Agatha noua triplīcia.
P̄mo noua virginal puritatis. qz p̄f̄ amo-
rem ch̄i virginitatem seruauit.

Sc̄do noua sp̄ualis paup̄tatis. qz p̄f̄
amorē ch̄i oia terrena abdicauit.

Tertio noua virtualis firmitatis. quia
p̄pter amorē ch̄i multa tormenta cōstans
tillime portauit.

Primo br̄a Agatha p̄fert de the-
sauro suo noua virginalis purita-
tis. Virginalis q̄ppe puritas ch̄i
sto consecrata; nouitas recte d̄z. qz concupi-
scētā carnis prozsus rep̄mit q̄ ex vetustate
te pcti. p̄cessit. Eph. iij. Renouam̄ in sp̄i-
ritu mentis v̄ie. Laudabilis autē multū est
virginitas beate Agathe p̄cipue p̄f̄ tria
P̄mo p̄pter p̄sonalem cōditionē
S̄c̄do p̄pter t̄palem p̄missionem.
T̄rtio p̄pter penalem cōminationem.

Primo propter p̄sonales
conditionē. qz iuuenis erat et pulcra; et cū
pulcritudine z iuētute virginitatē seruauit.
Cum tū hec plerisq; sint occasio formi-
candi z amittēdi virginitatē. Prouer. vi.
Vana pulcritudo.

Sc̄cūdo propter tēporalē
p̄missionē. Multa em̄ sibi p̄mittebatur si
vell̄t Quiriano cōsulari consentire. sed
p̄pter ch̄im cōtemp̄sit. q. d. cum Pau-
l̄. iij. Dia arbitroz vt stercoza vt ch̄i
stum lucrifaciam.

Tertio propter penalē cō-
minationē quā nullaten⁹ formidauit; z sp̄
in sacro virginitatē p̄posito fixa stetit. Bar.
x. Nolite timere eos q̄ occidūt corp⁹; ani-
mā autē non possunt occidere.

Sc̄cūdo br̄a Agatha p̄fert de the-
sauro suo noua sp̄itualis paup̄ra-
tis. Dicit autē h̄ paup̄tas sp̄ualis
nō p̄ carētia sp̄ualium diuitiarū; sed p̄ con-
temp̄tu sp̄uali t̄p̄alium. Imōi autē paup̄-
tas sp̄itus; r. cre nouitas quedā dicitur.
quia tollit auaricie vetustatē. Greg. in ho-
melia qd̄a. Quia d̄s ac redēptoz n̄ nō h̄-
uus hō venit in mundū; noua p̄cepta de-
dit mūdo. vite et̄em̄ nostre veteri i vicis
enueritē; contrarietate opposuit nouitatis
sue. Quid em̄ ver⁹; qd̄ carnalis hō noue-
rat nisi sua retinere; aliena rapē si possit; cō-
cupiscere si nō possit. Sed celestis medi-
cus singulis q̄busq; vicis obutantiā adhibet
medicamēta. H̄z sicut arte medicīne

Ger. de setā Agatha.

calida siigidis: frigida calidis curantur:
Ira dñs noſter p̄na oppoſuit medicamē/
p̄a pctis: vt lubricis continentia: tenacib; lar/
gitarē: iracūdis maſuetudinē: elar; p̄cipet
humilitatē. hec ille. Ex q̄b; apparet q̄ mū/
danoy p̄cept̄ ad vite ſpūalis nouitatē p/
tinet. Hāc itaq; nouitatē p̄fert brā Agā/
tha ex theſauro ſuo. qz p̄pter amozēz ch̄i
oia que ſunt in mūdo p̄cepit. vtz ſpales
diuitias: corpales delicias: ſpirituales ſu/
pbias: q̄q; copioſas tēnoz. poſſeſſiones
obtineret. j. Joā. ij. Nolite diligere mūdū
neq; ea q̄ in mūdo ſunt. qm̄ ſiquis diligit
mūdū nō eſt charitas patris in eo. Qm̄
nūc oia ſpalia p̄pter deū p̄cepit: ideo dñs
eā multipl̄r honorauit. Ps. Numis hono/
rati ſunt amici tui deus.

Primo in aduerſarioꝝ oppoſitione.
Secundo in meritoꝝ cōmendatione.
Tertio in miraculoꝝ opatione.

Primo honorificauit eā
in aduerſarioꝝ ſuoꝝ punitiōe. Cū em̄ tor/
q̄ref brā Agatha: et inter ceſtas z carbo/
nes eſſet inuoluta: fact̄ ē magn̄ terremoto/
tus q̄ torā ciuitatē p̄cuſſit z duos cōſilia/
rios quintiano oppoſit. J̄re poſt ei⁹ m̄p̄te/
dū quintiano ad ei⁹ inueſtigādas diuitias
p̄geret: duob; eq̄s inter ſe fremitū danti/
bus calcesq; iactātib; vnus eū moſu im/
petij: alter calce p̄cuſſum in flumē picit.
ita q̄ corpus eius nuſq; potuit inueniri.
Sap. xvj. Elinder eſt orbiteraz contra
inſenſatos.

Secundo in meritoꝝ ſuoꝝ
cōmendatione. Nā cum fideles corpus
ei⁹ cōdirēt: apparuit iuuenis pulcherrimis
qui tabulā marmoreā collocauit ad caput
ei⁹ in q̄ ſcriptū erat. D̄p̄tē ſetām ſpōta/
neā honorē deo z p̄rie liberationem.

Tertio in miraculoꝝ ope
ratione. Miraculoſe em̄ reſtituta fuit ſibi
māilla in carcere p̄ br̄m petz ſibi appa/
rentē. J̄re reuoluto anno: circa diē natalis
ei⁹ mons qdā maxim⁹ circa ciuitatē rupa/
eructauit icēdū qd̄ q̄i torēs d̄ mōre de/
ſcendens z ſaxa terrāq; liq̄faciēs: ad urbē
cū maḡ impetu veniebat. Tūc paganorū
m̄ltitudo deſcēdit de mōre: z ad ſepulch̄
ei⁹ fugiens: velum q̄ coop̄tū erat ſepulch̄

arripuit: et illud ſtatuit cōtra ignē. ſtatq;
in diē natalis ipſi⁹ vir gūnis ignis ſicut et
nullaten⁹ yltra p̄ceſſit.

Tertio p̄fert brā Agatha de the
ſauro ſuo noua ſpūalis firmitas.
Firmitas vtz ſpūalis q̄ fortitē
lerater ſuſtinent tōmenta vtz ad mōre
recte nouitas dici pōt. qz veritatē aufer
timoris hūani z amozis iordinari ſuſp̄t
Eph. iij. Deponite vos ſm̄ p̄ſtina cōuer/
ſatione veterē hoīem q̄ corūp̄t ſm̄ deſi/
deria erroris. Hec ibi. Hāc igit nouitatē
p̄fert Agatha ſego ſcriſſima de theſauro
ſuo: vtz de amore dei. Nā ſic d̄: Lan. y.
Fortis eſt vt mors dilectio. Apparuit aut
fortitudo ei⁹ z firmitas virtuōſa: q̄ null
latus vinci potuit.

Primo nec p̄miſſiōib; z blādicis
Secdo nec cōminationib; z cōiucis.
Tertio nec verberib; z ſupplicis

Primo nec p̄miſſiōib;
et blādicis. Tū cum p̄ies eā tradidit
affrodiſſe meretrici z nouē ſilab; ei⁹ cui⁹
dē turpidinis: vt p̄ triga dies ſua dēret
ei zc. Brā agatha dixit eis. Mens mea
ſup petā ſolidata ē z in ch̄io fundata. ver/
ba v̄a venti ſunt: p̄miſſiones v̄e pluuie.
Tū ipſa afrodiſſa dixit quintiano. Faci/
lius poſſent ſaxa moliri et ferrū in plumbū
cōuerti: q̄ mens hui⁹ puelle ab inueni/
tione ch̄itana reuocari. Dat. vij. Deſcen/
dit pluuia z venerūt flumia z flauerūt v̄e/
ti z irruerūt in domū illā z nō cecidit. ſun/
data em̄ erat ſupra firmā petā.

Secundo nec cōminatōib;
et cōiucis. Nullaten⁹ em̄ deterreri potuit.
j. Joā. iij. Timor nō eſt in charitate: p̄fecta
charitas foras mittit timorē.

Tertio nec verberibus et
ſupplicis. Ezech. iij. Et adamācē z ſilicē
dedi faciē tuā. Suſtinuit aut tormēta mul/
ta cū triplici affectiōe ſpūoſa. P̄io pa/
tiētē. Tū dicebat. Nō pōt aīa mea in pa/
radifum introire niſi diligētē corp⁹ meū
fecer; a carnificib; attrēctari. Jac. i. Pa/
tientiā op⁹ p̄fectū habet. Secdo libēter
Tū dicebat. Ego ſic in penis deſectō: ſic
q̄ bonū nunciū audit: etiā q̄ m̄ltos theſau/
ros inuenit. vñ q̄i ad epulas iuitata agn